

Fornebu, 1 juli 2022

20/3552 Høringsinnspill Bibliotekstrategi

Fornebu senioruniversitet (FSU) er sterkt engasjert i å utvikle Fornebu-samfunnet. Vi ønsker å medvirke til et godt bomiljø preget av mangfold og inkludering på tvers av generasjoner, livssyn og kulturer, noe vårt innspill har som utgangspunkt.

FSU vektlegger særlig følgende punkter:

- ***FSU savner en grunnleggende og offensiv strategi for å bevare og styrke bibliotekets kjerneoppgaver***
- ***Mer om «kunnskapsallmenning» enn møteplasser ville ha styrket strategidokumentet bibliotekfaglig***
- ***FSU støtter fokus på barn og unge, men savner senior-tilbud omtalt***
- ***Skolebibliotekets og skolebibliotekarens betydning for barn og unges leseglede og kunnskapstilegnelse som forutsetning for aktiv bruk av folkebibliotekene må omtales***
- ***Biblioteket som motvekt til utenforskap i alle aldersgrupper og bidrag til mangfold og inkludering***
- ***Et midlertidig bibliotek på Fornebu haster***
- ***Kommunen oppfordres til å vurdere med enn ett bibliotek på Fornebu gitt et innbyggerantall på 30.000***
- ***FSU ønsker å bidra sammen med andre aktører og organisasjoner som representanter for nåværende og fremtidige innbyggere på Fornebu og ser frem til et konstruktivt samarbeid med kommune og involverte parter.***
- ***FSU er imot at tilbud om møterom, arbeidsplasser og arrangementslokaler til næringslivet skal være et kommunalt ansvar (Mål 1d).***
- ***Vi imøteser med stor interesse innbyggerdialogen i forbindelse med videreutviklingen av biblioteketilbudet på Fornebu.***

En bibliotekstrategi forventes å være i overensstemmelse med St.meld. nr. 23 (2008-2009) *Bibliotek — Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid* og målsettingen i Bibliotekloven fra juni 2013 som formulerer formål og virksomhet for folkebibliotekene som følger:

1. Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

2. Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.
3. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.
4. Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.
5. Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem

Kommunedirektøren foreslo i fjor at Bibliotekmeldingens strategidel ville ha fokus på hvordan biblioteket kan bidra til mål og strategier i Kommuneplanens samfunnsdel. BAUN tok dette til orientering. Det nye dokumentet følger opp dette. Vi har sans for at strategien knyttes til den overordnede kommuneplanen, en forankring er en forutsetning for gjennomføring.

FSU savner imidlertid en grunnleggende og offensiv strategi for å bevare og styrke bibliotekets kjerneoppgaver. Strategien vektlegger ikke i tilstrekkelig grad den rollen biblioteket kan ha for et moderne Bærum:

Bibliotekets viktigste rolle er kulturformidling. Biblioteket skal engasjere, inspirere, stimulere, provosere.

Vi vil fastslå at biblioteket skal fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle aldersgrupper.

FSU støtter strategiens fokus på barn og unge. Men vi savner en omtale av skolebibliotekenes rolle og ansvar. Barn og unges første møte med et bibliotek og en bibliotekar er som oftest på skolen. Skolebibliotekarenes betydning for barn og unges leseglede, kunnskapstilegnelse og kildekritikk utover læreboken - nå også lesebrett og Internett - er tilfanget av litteratur og faktabøker på skolebiblioteket. Gode erfaringer på skolebiblioteket vil med tiden også trekke barn og unge til folkebiblioteket, et sted de nok i mindre grad vil oppsøke på egenhånd i denne alderen.

FSU vil imidlertid også påpeke at det blir en betydelig vekst av antall/andel eldre, og sannsynligvis ensomme eldre, i Bærum i åra framover. Vi vet at bibliotekene er viktige for mange eldre, faglig og sosialt. Å få gratis og lettvinntilgang til bøker, aviser m.m. samt arrangementer som er tilpasset deres interesser og behov er også en oppgave for biblioteket

Også de eldre kan oppleve utenforskap. Flere eldre skjelver på hendene og har problemer med digitale medier, og noen begynner å få kognitiv svikt. Kommunens eldreråd hadde et innspill til Bibliotekmeldingen Del 1: «I den fremtidige bibliotekstrukturen videreutvikles møteplassene slik at alle aldersgrupper kan benytte disse. På møteplassene bør det innarbeides lavterskel tilbud for eldre, som har behov for hjelp til å mestre den digitale hverdag.»

FSU er enig i det som står i et annet dokument: «Kommunedirektøren skal i tråd med den nasjonale kvalitetsreformen «Leve hele livet» legge til rette for et mer aldersvennlig lokalsamfunn. Det skal planlegges for en økende andel eldre.»

Vi mener at en bibliotekstrategi må beskrive hvordan disse utfordringer og muligheter skal møtes.

Det er uklart hva kommunen legger i begrepet *demokratiske møteplasser*. Mener kommunen noe annet enn bibliotekslovens definisjon av en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt?

FSU er imot at tilbud om møterom, arbeidsplasser og arrangementslokaler til næringslivet skal være et kommunalt ansvar (Mål 1d). Det må i så fall ikke være til fortrengsel for ikke-kommersielle behov (les *frivilligheten*).

Kommuneplanens samfunnsdel har et spesielt fokus på Sandvika. Vi vil minne om at Fornebu etter hvert blir et samfunn på størrelse med Hamar. Utvikling av Fornebuområdet til et godt bo- og oppvekstmiljø med tanke på et forventet innbyggertall på 30.000, fordrer utbygging av gode ikke-kommersielle møteplasser – på kort, mellomlang og lang sikt – noe vi forventer at kommunen i samarbeid med innbyggere sikrer.

Vi merker oss formuleringen om at Bærum bibliotek skal bidra til attraktive og urbane *byer* (i flertall) i Bærum (Mål 2). Vi regner med at dette også må gjelde Fornebu, ikke bare Sandvika.

Kommunens planer om nullutslipp og kortreiste kulturopplevelser skal innfris på Fornebu, er vi lovet. Et godt og velutviklet bibliotektilbud - på kort og lang sikt - er en nødvendig betingelse for denne ambisiøse målsettingen. Det haster med å få et midlertidig bibliotek på plass ved Tårnet. Samtidig ber vi kommunen vurdere om det kan være behov for ytterligere en filial, for eksempel i Flerbrukshuset. Det er viktig med korte avstander og tilgjengelighet.

Med hilsen

STYRET i Fornebu senioruniversitet